

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΚΕΙΝΟ ΤΟ ΦΥΛΛΑΔΙΟ

Φίλε «Νουμά»,

Στο προπερασμένο φύλλο σου, ρεκλαμαρίστηκε ένα φυλλάδιο που συγγραφέα είχε έναν κουρέα.

Μά την αλήθεια, βρίσκεται κανένας σε αμφιβολία αν η διαφήμιση εΐτανε για ειρωνεία γραμμένη ή τάλεγε σοβαρά.

Ο κ. Τρανός με πολύ θαυμασμό μάς λέει πώς, αν και ο συγγραφέας είναι καταστηματάρχης, αφού έχει κουρείο σε μιὰ πάροδο της οδού Γ'. Σεπτεμβρίου, μόλαταυτα δε ντρέπεται να λέει πώς είναι εργάτης. Το ότι ο κουρέας είναι εργοδότης, το πιστεύουμε — φυσικά, θάχει ένα παιδάκι να ξεσκονίζει τους πελάτες, ίσως ο συγγραφέας μας νάχει και καρφάδες. Άλλά που τή βρήκε τή λογική ο διαφημιστής να λέει πώς ο εργάτης πρέπει να ντρέπεται γιατί είναι εργάτης! Γιατί αφού μάς λέει, «ο συγγραφέας είπα πώς είναι εργάτης και δε ντρέπεται γι' αυτό» μπορούσε να πει πώς είναι και διευθυντής κουρείου». Δηλαδή ο εργάτης μπορεί να ντρέπεται!

Τί ώρατα που βελτιώνουμε τή θέση του εργάτη!

Ύστερα, πολύ χαριτωμένα μάς ξαπλώνει ο κριτικός του φυλλαδίου, πώς άρχισε ή σκέψη του συγγραφέα.

Λέει ότι, σκέφτηκε, πώς πλούσιος δε μπορεί να γίνει — και βέβαια αφού δε βρέχει λεφτά — ότι πρέπει να δουλέβει όπως δουλέβουν οι εργάτες στα εργοστάσια — για να τρώει έμ, ως πάει να τρώει άέρα στο Ζάμπειο, ποιός του λέει να δουλέβει, — ότι, τὰ χρήματα τὰ έχουνε οι πλούσιοι — και δε μάς τὰ δίνουνε λοιπόν αποφάσισε να γίνει... συγγραφέας. Πρώτα πρώτα λοιπόν αρχίζει από τήν εκπαίδευση — όλου του κόσμου, έξδν του έαυτού του ο καθένας μας. Και έδω ο κριτικός αναφέρει έναν υπέροχα συλλογισμό του συγγραφέα που έχει συμπέρασμα, ότι το ιδανικό του κάθε εργάτη είναι να βγάλει το Γυμνάσιο. «Άπλούστατα, λέει, για να μάθη κανείς γράμματα, πρέπει να βγάλη το Γυμνάσιο όμως γι' αυτό θά χρειασθῆ όχι μόνο χρήματα πολλά αλλά και χρόνια».

Άμ αυτό, είναι φοδερή ανακάλυψη. Και προχωράει αδιάκοπα, φτάνει στο γλωσσικό ζήτημα προτείνει μέσα — άφτό δά είναι χαρακτηριστικό όλων μας, και τελειώνει συγκινητικώτατα λέγοντάς μας «τά οικονομικά μου δεν έπιτρέπον να σάς πω περισσότερα!»

Αυτά λοιπόν ο κριτικός, τὰ στεφανώνει, τὰ θαμάζει, τὰ γαρνιρίζει και για να δείξει πώς το φυλλάδιο κρατάει από σοί, μάς λέει πώς έχει τον ίδιο πατέρα (τυπογραφέο) με το «Νουμά», βαφτίζει το συγγραφέα σοσιαλιστή — άμ εκεί δά σκαρώνεται έλο το δράμα — και μαζί με τὸ φίλο του κ. Γιαννιό, στέλνουν εϋχές και εϋλογίες «να δώσει το φυλλάδακι θάρρος στους εργάτες μας, για να μιμηθούν τον Παλιούρα».

Δηλαδή τί θέλει να πει αυτό; να γράφουνε έλοι οι εργάτες από ένα φυλλαδάκι;

Άμ δεν τούλεγε ο κ. Τρανός του συγγραφέα, να διαβάσει κανένα βιβλιαράκι σαν το «βοήθει σαυτόν», σαν κάτι τέτιο ή δεν τούλεγε ο εϋλογημένος μερικά παραδείγματα παιδιών φτωχών, χωρίς γράμματα Γυμνασίου, μα με θέληση καλή, εργάτες που γινήκανε άνθρωποι μεγάλοι, άλλοι γίνηκαν πλούσιοι με τή δουλιά τους πώς κανένας πλούσιος δεν έπεσε από τον οϋρανό και οϋτε δά είναι ιδεολογία το να γίνει κανένας πλούσιος μοναχά είναι και τόσα άλλα. Να τούλεγε πώς, αφού τὰ οικονομικά του δεν έπέτρεπαν, γιατί δεν έβαζε κάπου άλλου εκείνα τὰ λεφτουδάκια που ξόδεψε στο τύπωμα; γιατί να μη σιάζει το κουρείο του πιο όμορφα και να του πει πώς καθένας πρέπει να σιάζει τον έαυτό του πρώτα πρώτα;

Και επιτέλους, ως έγραφε ένα φυλλάδιο — αφού ήθελε και καλά να συγράψει — για τους συναφλίδες του, να τους διδάξει από τόσα που άφτός ξέρει να τους πει να πλένουνται καλά, να ξεσκονίζουνε τή μύτη τους, τὰ μουστάκια τους, τὰ δόντια τους, τὰ νύχια τους να μη βρωμάνε οϋζο, καπνούς ή sen-sen να μη φτερνίζονται μέσα στα μούτρα σου, να μιλάνε λίγα να τους πει, πώς ή καθαριότητα έχει σημασία — προ πάντων για τους μπαρμπέρηδες πώς είναι από τὰ ντελικάτα επαγγέλματα, αφού σου δίνει ο άλλος τὰ μούτρα του στη διάθεσή σου, και τόσα άλλα πράματα καλά, ωφέλιμα και πραχτικά.

Μά τώρα μ' αυτὰ τὰ στεφανώματα — και πόσους άλλους που έχουνε βγαλμένα το Γυμνάσιο χάλασαν κάτι τέτια λιβάνισματα — τί βγήκε; Τώρα; Άλλοίμονο στο Χριστιανό που θά τύχει να σκουπίζεται — θάβηλα να τύχαινε ο κριτικός, — τήν ώρα που ο συγγραφέας, σέρνοντας το ξουράφι του άπάνω στο μούτρα του βυθισμένος σε σκέψες για το μελλούμενο δέφτερο σύγραμμά του, θά του κατεδάσει ολόκληρο το μάγουλο κάτω!